

Bu proje Avrupa Birliđi ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.
This project is co-funded by the European Union and the Republic of Turkey.

DAHA İYİ BİR ÇED MEVZUATI NASIL OLABİLİR?

1-) Halkın katılım toplantılarında yer ve saat bilgisinin açık ve net bir şekilde paylaşılması

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'mızın duyuruları gerçekleştirdiği web sayfasında, Halkın Katılımı Toplantıları duyurularında yer ve saat bilgisi bulunmamakta. Bu durum vatandaşlarımızın bilgiye erişimini kısıtlamaktadır. Halkın Katılımı Toplantılarının yer ve saat bilgisi verilmesi, yatırım yapılacak bölgedeki vatandaşlarımızın konuya daha fazla ilgi duymasını sağlayacaktır.

2-) ÇED raporunun yatırımcı tarafından sadece mevzuatsal açıdan değerlendirilmesinin yanında her açıdan olumlu / olumsuz taraflarının ortaya konulması gerekmektedir

Yatırımcı mevzuatsal açıdan gereklilikleri yerine getirmektedir. Ancak; mevzuatın dışında da yapılması gereken bazı önemli hususlar yatırım özelinde bulunabilmektedir. Her yatırımın kendi özelliğine göre mevzuatın dışında da özellikle bilimsel çalışmaların akademisyenler tarafından yerine getirilmesi gerekmektedir.

3-) Çevresel etkilerin rasyonel bir şekilde öngörülmesi ve buna göre hazırlıkların yapılması önem arz etmektedir

Mevcut durumda ÇED raporlarında çevresel etkiler öngörülmekte ve çevreye etkileri tespit edilerek en aza indirilmesi taahhüt edilmektedir. Ancak; EK-1 veya EK-2 listesi fark etmeksizin daha detaylı ve rasyonel ÇED raporlarının hazırlanması gerekmektedir.

4-) Öngörülmeven olumsuz etkilerin, işletme sırasında yapılacak izleme ve denetim çalışmalarının önemi ele alınmalı

ÇED raporları üç aşama içermektedir. Bu aşamalar; Eleme-Kapsamlaştırma-İzleme aşamalarıdır. İzleme aşamasının daha etkin kullanılarak aktifleştirilmesi gerekmektedir.

5-) ÇED raporlarının daha iyi anlaşılabilceği, sade bir şekilde aktarılması gerekmektedir.

ÇED raporlarında yer alan teknik veya bilimsel anlatımların daha sade bir şekilde yazılması veya raporun ekine sözlük eklenmesi gerekmektedir. Bu durum hem karar vericilerin hem de vatandaşların ÇED raporuna daha fazla hakim olmasını sağlayacaktır.

6-) CED raporları içeriğinin özgün olması gerekmektedir

ÇED raporlarının formatı, bölgeye ve yatırımın türüne değişiklik göstermeli.

7-) CED raporu proje konusuna uygun uzman kişiler tarafından oluşturulmalı

ÇED raporlarını hazırlayan ekibin belirli kriterleri taşıması gerekmektedir. Örneğin akademik geçmiş, sektör deneyimi gibi sınırlamalar getirilmeli. Yatırımın yapılacağı bölgeye göre muhakkak konusunda uzman bilim insanları görevlendirilmeliveya üniversitelerle işbirliğine gidilmeli

8-) CED süreci kısaltılmalı

ÇED raporunun hazırlanması oldukça uzun bir zaman almakta. Özellikle idarenin vereceği kararların daha kısa sürede verilmesi yatırımın motivasyonunu da arttıracaktır.

9-) Yatırım yapacak firma daha şeffaf olmalı

ÇED sürecinin başlatılması ile yatırım yapacak firma süreç ile ilgili sır taşımayan bilgileri kamuoyu ile paylaşmalı.

10-) CED'in ne olduğu hakkında halkı bilinçlendirecek kamu spotlarının oluşturulması

Yapılan araştırmalarda ÇED kavramı hakkında vatandaşlarımızın bilgisinin bulunmadığı yada çok az bilgisinin olduğu tespit edilmiştir. Bu durum, yanlış bilgilerin yayılmasına neden olmakta. ÇED hakkında kamu spotları ile vatandaşlarımızın bilgilendirilmesi hem yatırım hem de yatırım yapılacak bölge halkının daha iyi bir ÇED süreci yaşamasını sağlayacaktır.